

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **11.07.2023**

Mehmet Zeki İrmek

Şırnak Milletvekili

Şırnak'ın İdil (Hezex) ilçesine bağlı Yarbaşı (Hespist) Köyünde aylardır devam eden ve yaz aylarında, hava sıcaklığının 40 derecenin üstüne çıktığı dönemde daha da ağırlaşan su kesintileri insan ve doğa yaşamını tehdit eden boyutlara ulaşmıştır.

İdil'de halkın içme suyuna erişemediği, kayyım ile yönetilen belediyenin paslı tankerlerden köylüye ücretli su verdiği, köye gelen suyun büyük bir bölümünün ilçe merkezine iletilmesi ve su kesintilerinin günlerce sürdüğü bazen de günlük yalnızca dört saat su verildiği tarafımıza iletilmiştir.

Basına ve kamuoyuna yansıyan bir diğer iddia ise halkın suya erişiminin önündeki altyapı sorunlarının bilinçli olarak giderilmediği, yaşanan su kesintisinin esas kaynağının köylülerin politik-siyasal tercihleriyle ilintili olduğu, kesinti için köye gelen askerlerin **“AKP’ye oyunuzu verseydiniz bunlar başınıza gelmezdi”** diyerek durumun bir “cezalandırma” pratiği olduğunun itirafıdır. İddialara konu olan su kesintileri hakkında ne Şırnak Valiliği’nden ne de kesinti emrini verdiği belirtilen İdil Belediyesi kayyımından herhangi bir açıklama veya yalanlama dahi yapılmamıştır. Bu durum, tarafımızca iddiaların kabul edildiği kanaatini uyandırmaktadır.

Şırnak'ın çeşitli ilçe ve köylerinde geçmiş yıllarda da benzer su kesintilerinin yaşandığı ve devam ettiği, Şırnak'ın geneline yayılan, kalıcılaşan ve çözüm üretilmeyen su kesintilerinin yaşamın devam ettirilmesinin imkânsız hale getirdiği aşîkardır. Su kesintilerinin bilinçli ve sistematik bir tavrın göstergesi olduğu açıkça ortadadır.

Canlı yaşamına mal olabilecek, kişisel hijyeni giderek yok eden, salgın hastalıklara davet çıkaran, tarım ve hayvancılığın sonlanmasına sebebiyet veren bu keyfi durumun sonlandırılması gerekmektedir.

Su kullanımı ve erişimi, doğa/canlı yaşamı için hayati bir öneme sahiptir ve temiz suya erişim istisnasız temel insan hakkıdır. Bu hak hem ulusal-uluslararası anlaşmalarca ve kurumlarca kabul edilmiş, devletin yükümlülüğü altına sokulmuştur.

Su kesintilerinin son bulması, gerekli adımların atılması ve su sorununa çözüm bulunması gerekmektedir. Su kesintilerinin “cezalandırma” aracı olarak kullanılması insan hakkı ihlalidir ve derhal son bulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Şırnak ve köylerinde yaşanan su kesintileri Bakanlığınızın ve ilgili kurumların bilgisi ve onayı dâhilinde mi yapılmaktadır?
- 2) Yarbaşı (Hespist) Köylüleri günlerce devam eden su ve sistematik bir hal alan su kesintileri ile hangi yaşamsal ihtiyacını karşılayabilecektir?
- 3) Bakanlık susuzluk nedeniyle canlı hayatının ve köylülerin karşı karşıya kalacağı ölümlerin, salgın hastalıkların farkında mıdır? Çözüme ilişkin hangi önlemleri almaktadır?
- 4) Bölge halkın kimliğinden ve politik tercihindan dolayı mı altyapı sorunları çözülmemektedir? Değil ise sorunun çözümü için neden beklenmektedir?
- 5) İdil (Hezex) ilçesinde 2023’ün başından bugüne kaç su kesintisi yaşanmıştır? İdil ve çevre köylerine günde kaç saat su verilmektedir?
- 6) Su sorununa ilişkin bugüne kadar bakanlık olarak bir araştırma yapıldı mı? Kayyum atanan belediyelerin İdil ve çevresinde yaşandığı iddia edilen su sorunuyla ilgili herhangi bir çözüm projesi var mı?
- 7) Belediyelerin milyonluk altyapı proje ihaleleri kimlere verilmiştir? Su sorunun çözümü için öngörülen bu projeler neden bitirilememiştir?